

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสังคมให้มั่นคง เป็นปึกแผ่น บุคคลเป็นทรัพยากรพื้นฐานในการพัฒนา เพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อันที่จะช่วยให้ประเทศชาติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีตามความต้องการ

จากแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชากรให้มีประสิทธิภาพ หากประชากรของชาติได้รับการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านสุขภาพพลานามัยแล้วประสิทธิภาพด้านอื่น ๆ ก็จะเป็นที่ตามมา เช่นผู้ที่ออกกำลังกายสม่ำเสมอ นอกจากสุขภาพทางกายจะแข็งแรงแล้วจะมีสุขภาพจิตดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ออกกำลังกาย จากการศึกษาวิจัยพบว่า บุคคลที่ออกกำลังกายจะมีสติปัญญาคือว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดีกว่า จิตใจสงบเยือกเย็นกว่า ช่วยเหลือตนเองได้ดีกว่า และมีความเชื่อมั่นในตนเองดีกว่ากลุ่มบุคคลที่ไม่ได้ออกกำลังกาย¹ เมื่อประชากรของชาติมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์แล้ว ก็จะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า มั่นคงยิ่งขึ้น ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สมคังเจตนารมณ์ของปวงชนชาวไทย²

¹ อุกมศิลป์ ศรีแสงนาม, "จิตวิทยาของการออกกำลังกาย," นิตยสารคุณและหมอ 8 (มิถุนายน 2526): 21.

² เจริญ กระบวนรัตน์, "พลศึกษากับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน," วารสารกีฬา 17 (พฤศจิกายน 2526): 3-4, 43-45.

ความต้องการทางค่านิยมและการออกกำลังกายนี้ เริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน จะเห็นได้จากมีหน่วยงานทั้งของเอกชนและของรัฐบาลได้เห็นความสำคัญและได้จัดส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายและแข่งขันกีฬามากขึ้น ดังเช่นองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์การรัฐวิสาหกิจสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เริ่มตั้งขึ้นมาเมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2507 โดยเริ่มแรกได้เห็นความสำคัญของการกีฬาว่า "กีฬาช่วยสร้างพลังกายและกำลังใจของบุคคล ให้การพัฒนาบุคลากรของชาติซึ่งเป็นทรัพยากรพื้นฐานในการพัฒนาประเทศและเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทย" องค์การส่งเสริมกีฬามีนโยบายดังนี้

1. ส่งเสริมกีฬาขั้นพื้นฐาน
2. ส่งเสริมกีฬา เพื่อสุขภาพ
3. ส่งเสริมกีฬา เพื่อการแข่งขัน¹

การพัฒนาประชากรของชาตินี้จำเป็นต้องเริ่มตนจากรากฐานอันจะเป็นพลังสำคัญของสังคมและประเทศชาติในอนาคต นั่นก็คือเยาวชนซึ่งอยู่ในวัยศึกษาซึ่งในระบบและกระบวนการจัดการศึกษา ครูนับเป็นตัวละครสำคัญหรือเปรียบได้กับหัวใจของการศึกษา เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่อบรมสั่งสอนผู้เรียนไม่ว่าจะในระดับการศึกษาใดให้มีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติอันเหมาะสมที่จะเป็นพลเมืองผู้มีคุณภาพสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าแก่สังคมได้ ยิ่งการศึกษาที่มีความสำคัญต่อประเทศมากเท่าใด ครูก็ยิ่งมีความสำคัญเพิ่มขึ้นเท่านั้น ในสภาพการณ์ดังกล่าวสถาบันครูศึกษา (Teacher Education Institutions) ซึ่งเป็นแหล่งให้การศึกษอบรมเตรียมผู้ที่จะเป็นครู จึงได้รับการพิจารณาว่าเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษา สังคมในปัจจุบันจึงให้ความคาดหวังอย่างสูงต่อสถาบันนี้

¹ องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย, "สิบเก้าปีของ อ.ส.ก.ท.,"

สถาบันครุศึกษานี้ก็จะทำหน้าที่ผลิตครูผู้สามารถสร้างกำลังคนแก่ประเทศไทยให้ได้อย่างแท้จริง ดังที่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกหัดครูไว้ว่า "ผลิตและปรับปรุงครูให้ไ้มาตรฐาน มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมกับความจำเป็นในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม¹

บรรดาครูในสาขาวิชาต่าง ๆ ครูพลศึกษา เป็นผู้ที่ได้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูสาขาวิชาอื่น ๆ เพราะต้องสอนทั้งในห้องเรียนและมีการฝึกทักษะนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาทางด้านต่าง ๆ เช่นทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และยังมุ่งให้ยูเรียน มีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา มีความสามัคคี มีคุณธรรม ตลอดจนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ²

เกี่ยวกับพลศึกษานี้ พ.อ. มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร กล่าวไว้ดังนี้

1. พลศึกษา เป็นองค์หนึ่งในสี่ของการศึกษาของชาติ ได้แก่ พุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตถศึกษา
2. พลศึกษาและสุขศึกษา เป็นอันเดียวกันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้
3. ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกาย บริหารร่างกายด้วยการ เล่นเกมส์กีฬาต่าง ๆ เพื่อให้ร่างกายและจิตใจเจริญแข็งแรงสมบูรณ์
4. ให้อุจกัและพอใจที่จะใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการเล่นนันทนาการ
5. อบรมให้เป็นผู้มีน้ำใจ เป็นนักกีฬา
6. ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
7. ให้อุจกรักษาความปลอดภัยในขณะที่ออกกำลังกาย หรือเล่นเกมส์กีฬาต่าง ๆ

¹ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, "สถาบันครุศึกษาและการสร้างสรรค์สังคมไทย." วารสารครุศาสตร์ 11(กรกฎาคม 2525) : 1-2.

²เจริญ กระบวนรัตน์, "บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียน," จุลสารสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการแห่งประเทศไทย 1(ตุลาคม 2526) : 3.

มิให้มือบัติ เหตุเกิดขึ้น¹

การจัดการพลศึกษาในประเทศไทยของกระทรวงธรรมการในสมัยก่อนนั้นได้เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2440 คือได้เริ่มมีการแข่งขันกรีฑาขึ้นครั้งแรกที่ท้องสนามหลวงและในปี พ.ศ. 2452 ได้จัดตั้งสถานศึกษาวิชาพลศึกษาสำหรับครูขึ้นเป็นครั้งแรก ณ สามีคยาจารย์สมาคมในบริเวณสวนกุหลาบวิทยาลัยซึ่งเรียกว่า "สโมสรกายบริหาร"² และในปี พ.ศ. 2476 ได้จัดตั้งกรมพลศึกษาขึ้นโดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้วิชาพลศึกษา สวัสดิศึกษา นันทนาการ การกีฬา และยูวกาชาดแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป
2. รวมมือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรม และนิเทศการสอนของครูพลศึกษา ให้มีความรู้หรือวิทยฐานะสูงขึ้น
3. ดำเนินการส่งเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียน นักกีฬา และประชาชนทั่วไปให้มีมาตรฐานสูงขึ้น
4. ดำเนินการจัดและส่งเสริมกีฬาให้นักเรียนประเภทต่าง ๆ
5. ควบคุม ดูแล รักษา ซ่อมแซม กรีฑาสถาน เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์การแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ขึ้นในส่วนภูมิภาค
6. บริหารงานลูกเสือและยูวกาชาดให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ
7. รับผิดชอบในการควบคุมดูแลความประพฤตินักเรียนให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ

¹มงคล พรหมสาขา ณ สกลนคร, "การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยวิถีทางพลศึกษา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ 9(สิงหาคม 2526) : 40-41.

²ฟอง เกิกแก้ว, การพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2526) , หน้า 17.

8. คำเนิการผลิครุผลศึกษาและสุชศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษาชั้นสูงตามที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย¹

การที่จะให้ผลศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย ครูสอนวิชาผลศึกษานับได้ว่าเป็น
บุคคลสำคัญที่สุดในการที่จะทำให้การเรียนการสอนวิชาผลศึกษาประสบผลสำเร็จ ครู
ผลศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติและแบบอย่างที่ดีดังนี้

1. มีความรู้ในวิชาการทั่วไป สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้
2. มีความรู้และมีทักษะทางผลศึกษา สามารถสอนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
ให้บรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี
3. มีวิญญูณของการ เป็นครูผลศึกษา สำนึกในความสำคัญของบทบาทหน้าที่
และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อนักเรียน
4. มีบุคลิกภาพที่ดี และปฏิบัติตนตามอุดมคติของวิชาชีพผลศึกษาอย่างแท้จริง
5. เป็นผู้ยึดมั่นในคุณธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพผลศึกษา
6. เป็นผู้มีความสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ²

ครูผลศึกษาจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุ
ตามเป้าหมาย ซึ่งปกติแล้วนักเรียนที่เข้าร่วมในกิจกรรมทางผลศึกษาย่อมมีเป้าหมาย
ของการเข้าร่วมที่แตกต่างกันออกไป แต่เป็นที่เชื่อแน่ว่า เป้าหมายชั้นสูงสุดของนักเรียน
ก็เพื่อต้องการจะได้ผลสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น มีทักษะที่เท่าเทียม มีสุขภาพดีขึ้น มี
สมรรถภาพทางกายดีขึ้น ได้รับความสนุกสนานเพิ่มขึ้น มีการปรับตัวทั้งทางอารมณ์และ
สังคมดีขึ้น หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มีการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์

¹กรมผลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานประจำปี 2525 กรมผลศึกษา
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2525), หน้า 13.

²สมาคมสุชศึกษา ผลศึกษา และสันตนาการ, "รายงานสัมมนาเรื่องหลักสูตร
ผลศึกษาและสุชศึกษาในประเทศไทย," ระหว่างวันที่ 24-25 สิงหาคม 2522
วารสารสุชศึกษา ผลศึกษา และสันตนาการ 6(มกราคม 2523): 2-4.

สังคม และสติปัญญาไปในทางที่ดีขึ้นนั่นเอง¹

กิจกรรมทางพลศึกษานี้ยังส่งเสริมหลักการทางประชาธิปไตยอีกด้วย ทำให้เกิดความสามัคคี เคารพในสิทธิของผู้อื่น รับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมทีม ปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน เชื่อในความสามารถของผู้อื่น อภัยเมื่อมีผู้ทำผิดพลาด ลักษณะอย่างนี้เป็นประชาธิปไตยอย่างหนึ่งซึ่งมีในกิจกรรมทางพลศึกษา และยังช่วยให้บุคคลใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย²

ปัจจุบันมีสถาบันผลิตครูพลศึกษาเพิ่มขึ้นมาก เช่นตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งนักศึกษาที่สำเร็จออกไปย่อมที่จะมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกันออกไป สถาบันผู้ผลิตครูพลศึกษาจึงได้คิดปรับปรุงและส่งเสริมประสิทธิภาพของครูพลศึกษา และได้จัดประชุมสัมมนาขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 ตุลาคม 2526 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการประชุมสัมมนาพอสรุปได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของครูพลศึกษาคือ อาจารย์ผู้สอนควรเป็นตัวอย่างด้านการปฏิบัติตน ด้านอุดมคติ ความรับผิดชอบต่องาน ความประพฤติ ความมีน้ำใจนักกีฬา การแต่งตัว การพูดจา และต่อสรภิตาในวิชาชีพ ผู้บริหารในสถาบันผลิตครูพลศึกษา เป็นหัวใจสำคัญที่จะหาทางส่งเสริมคุณภาพที่แท้จริง
2. สถาบันผลิตครูพลศึกษาควรติดตามผลช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม แก้ไข ทั้งในด้านความรู้ความประพฤติ ด้านอุดมคติ และค่านิยมของการเป็นครูพลศึกษาที่ดี และมีประสิทธิภาพเป็นประจำอยู่เสมอ
3. สถาบันผลิตครูพลศึกษาควรมีความร่วมมือในต่าง ๆ เช่นสถานที่ และ

¹สุพิตร สมานีโต, "การวัดและประเมินผลกับการยกระดับวิชาชีพทางพลศึกษา," วารสารศึกษาศาสตร์ พลศึกษา และสันนนาการ 9 (สิงหาคม 2526): 1-5.

²เมธิญ ชีรานนท์, "การจัดและบริหารการพลศึกษาในโรงเรียน," ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครูลำปาง, (เอกสารอัครสำเนา)

อุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีบรรยากาศในการเรียนการสอน การให้บริการ การฝึกซ้อม และอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนได้ผลดี

4. การปลูกฝังความรับผิดชอบควรจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและควรได้รับความร่วมมือของทุก ๆ คนในสถาบันผลิตครูพลศึกษา

5. ที่ประชุมได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกันในการที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพของครูพลศึกษามีดังนี้คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา กรุงเทพฯ เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าภาควิชาพลศึกษาทั้งในมหาวิทยาลัยและในวิทยาลัยครู เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา เป็นกรรมการ และที่ประชุมยังเห็นสมควรแต่งตั้งให้ศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน และรองศาสตราจารย์ ดร.วรศักดิ์ เพียรชอบเป็นที่ปรึกษา¹

การที่จะเป็นครูที่ดีต่อไปในภายหน้านั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สถาบันผู้ผลิตครูทุกสถาบันจะต้องส่งเสริม นิสิต นักศึกษา ออกฝึกสอน ฝึกงาน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือฝึกวิชาชีพครูซึ่งมีความหมายในลักษณะเดียวกัน และมีความสำคัญยิ่งต่อผู้ที่ออกไปประกอบวิชาชีพครู ทั้งนี้เพราะการฝึกสอนเป็นการปฏิบัติทางประสบการณ์โดยตรง นักศึกษาจะมีโอกาสนำสิ่งที่ตนได้ศึกษาไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง และมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงหน้าที่ที่แท้จริงของครู ทั้งยังได้รู้จักเด็ก ทำงานร่วมกับนักเรียน ครู ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้ปรับปรุงงานของตนเองในทุก ๆ ด้าน

การฝึกสอนนี้เป็นหน้าที่โดยตรงของสถาบันผลิตครู ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ใ้กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้คือ การฝึกสอนเป็นหน้าที่โดยตรงของสถาบันผลิตครู ที่จะพยายามให้นิสิต นักศึกษา ได้นำเอาวิชาการต่าง ๆ ที่ได้เรียนมานำไปปฏิบัติในการฝึกสอน ให้เข้าใจในหน้าที่ของการเป็นครู รู้จักเลือกวิธีสอนให้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อ

¹ คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "รายงานสรุปผลการสัมมนา เรื่อง การส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนในสถาบันผลิตครูพลศึกษา, "ระหว่างวันที่ 14-15 ตุลาคม 2526 จุดสารสมาคมสุศึกษา พลศึกษา และสันทนการแห่งประเทศไทย

การเป็นครู เรียนรู้ถึงระบบการจัดบริหารการศึกษาในโรงเรียน ทำงานร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนทำงานร่วมกับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้คนในชุมชนได้เป็นอย่างดี¹

นอกจากนี้คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังได้กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้พอสรุปได้ดังนี้คือ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตฝึกสอนได้ประสบการณ์โดยตรงที่เกี่ยวกับนักเรียน ได้ศึกษาการจัดและบริหารโรงเรียน ได้เห็นปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน ได้ทดลองปฏิบัติตามทฤษฎีที่ได้เรียนมา ปรับตัวให้เข้ากับสังคมในฐานะเป็นครู ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างนิสิตฝึกสอน นักเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในสถาบันฝึกสอนการเผยแพร่เกียรติคุณและชื่อเสียงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและของนิสิตเองในการทำความดี การดำเนินงานภายใต้ระเบียบข้าราชการครูและการนิเทศของทางสถาบันฝึกสอน การส่งเสริมความเจริญงอกงามของตัวเอง การแสดงความเป็นผู้นำในชั้นที่ฝึกสอน และขณะเดียวกันก็ได้แสดงการเป็นผู้ร่วมงานที่ดี การได้ศึกษาความเข้มแข็ง และความอ่อนแอในเรื่องบุคลิกภาพของตนเองและเพื่อนนิสิตด้วยกัน การฝึกตัวให้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอโดยเตรียมงานและแบ่งเวลาทำงานให้เหมาะสม²

เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการฝึกสอน จอห์น คิมบลิว เดเวออร์ (John W. Devor) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงการและการจัดระบบการศึกษา

¹ในพงษ์ บุญจิตราคุลย์, "แนวคิดในการจัดการนิเทศการฝึกสอน," เอกสารคำบรรยายวิชา 416 608 การนิเทศการฝึกสอน, ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (อัสสาเนา)

²คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประสบการณ์วิชาชีพ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 7-8.

2. เพื่อให้นักศึกษาได้ปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการที่จะเป็นครูที่ดีต่อไปในอนาคต
3. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการนำเทคนิค วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ไปทดลองใช้
4. เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในการเลือกใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน
5. เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนฝึกการมีมนุษยสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น
6. เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนฝึกการใช้เทคนิคในการวัดและประเมินผล¹

เกี่ยวกับการฝึกสอนในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น กิติพงษ์ เทียนตระกูล ได้กล่าวไว้ว่า นิสติกฝึกสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพมักจัดกิจกรรมการสอนวิชาพลศึกษาไปในรูปแบบของการฝึกทักษะกีฬาเป็นประการสำคัญ ซึ่งเป็นการเน้นในเรื่องของจิตนวิสัย (Psycho motor Domain) มากเกินไป ที่ถูกแล้วการจัดกิจกรรมการสอนวิชาพลศึกษานั้นควรจะมุ่งพัฒนาการเรียนให้เกิดความรู้ (Cognitive Domain) ความคุ้นไป โดยจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สมควรจะสอนก่อนในระดับประถมศึกษาตอนต้น²

เกี่ยวกับการจัดการฝึกสอนนี้ สุพิตร สมานิติโค ยังได้ให้ความเห็นไว้ว่าเป็นการจัดประสบการณ์ในสภาพการณ์และในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน จะช่วยให้การฝึกสอนวิชาพลศึกษาได้พัฒนาถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ช่วยกระตุ้นให้รู้จักพัฒนาตนเองให้มีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี
2. สามารถแนะแนวทางให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทางความรู้ และทักษะต่างๆ
3. สามารถเตรียมเยาวชนให้ใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็น

¹John W. Devor, The Experience Student Teaching

(New York: McMillan Company, 1970), P. 6-9.

²กิติพงษ์ เทียนตระกูล, "การสอนพลศึกษาให้บูรณาการ," วารสารศึกษาศาสตร์ และ สันตนาการ 9(สิงหาคม 2526): 46.

ประชากรชาติที่ ๓

4. สามารถช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย¹

จากที่นักการศึกษาและสถาบันต่าง ๆ ได้กล่าวถึงการฝึกสอน พอสรุปถึงส่วนสำคัญได้ 3 ประการดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้นำหลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาไปปฏิบัติจริง
2. เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกสอน
3. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการ เป็นครู

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชาที่ผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมา เข้าชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัยจัดให้ก็ได้ และมีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง และทำนุบำรุงวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหงรับนักศึกษาชั้นปริญญาตรีโดยไม่ต้องสอบคัดเลือกและไม่จำกัดจำนวน โดยจัดการศึกษาให้นักศึกษาทุกชั้นปีได้รับฟังการบรรยายโดยเท่าเทียมกันซึ่งนักศึกษาจะมาฟังการบรรยายในชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัยก็ได้หรือไม่มาฟังการบรรยายก็ได้ สำหรับผู้ที่สมัคร เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จะต้องไม่เป็นผู้พิการทางร่างกายจนเห็นได้ชัด ว่าเป็นอุปสรรคต่อวิชาชีพครู²

ภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มุ่งผลิตครูพลศึกษาและสุขศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนตามนโยบายของมหาวิทยาลัย คือ นักศึกษาจะมาเรียนวิชาพลานามัยที่มหาวิทยาลัย หรือไม่มาเรียนวิชาพลานามัยที่

¹สุพิตร สมาหิโต, "ปรัชญาของการฝึกสอนวิชาพลศึกษา," วารสารสุขศึกษาพลศึกษาและสันทนาการ 4(ตุลาคม 2521): 67.

²มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ระเบียบสมัครเข้าเป็นนักศึกษาและแผนกำหนดการศึกษาตามหลักสูตรชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2526 (กรุงเทพฯ-มหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2526), หน้า 10-11.

มหาวิทยาลัยก็ได้ และภาควิชาพลานามัยก็ได้เห็นความสำคัญของการออกฝึกสอน เช่นเดียวกับสถาบันผลิตครูพลศึกษาอื่น ๆ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความต้องการศึกษาปัญหา การสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดดำเนินการฝึกสอน ให้ก้าวหน้าและไ้รับผลดียิ่งขึ้น อันจะทำให้มีครูพลศึกษาที่มีความสามารถ ซึ่งจะช่วยกัน พัฒนาสังคมให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ พิไลียง เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พิไลียง เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมมติฐานสำหรับการวิจัย

การสอนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีปัญหา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึงปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา ของนักศึกษาฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เท่านั้น โดยใช้ความคิดเห็นของบุคคล 3 กลุ่มดังนี้

1. นักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา ประจำปีการศึกษา 2526
2. อาจารย์นิเทศก์นักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา
3. อาจารย์พิไลียงในโรงเรียนที่นักศึกษาวินิจฉัยวิชาพลศึกษาไปฝึกสอน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้แจกแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงในภาคเรียนที่ 2 ซึ่งเป็นภาคเรียนที่มีการเรียนการสอนน้อย เนื่องจากเหตุการณ์นำท่วมกรุงเทพมหานคร การเรียนการสอนต้องเร่งเพื่อให้ทันตามหลักสูตร จึงทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่สมบูรณ์นัก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาภาควิชาพลานามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่จะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเองทั้งทางด้านวิชาการ บุคลิกภาพ เพื่อให้การฝึกสอนวิชาพลศึกษามีประสิทธิภาพ และเป็นการเตรียมตัวเพื่อที่จะเป็นครูที่คู่ต่อไปในอนาคต
2. ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกสอนวิชาพลศึกษา
3. เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงที่จะนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักการและวิธีปฏิบัติต่อนักศึกษาฝึกสอน
4. เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนฝึกสอนที่จะได้เข้าใจถึง วัตถุประสงค์ ลักษณะงาน วิธีการ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่โรงเรียนนั้น ๆ ประสบ

คำจำกัดความ

การฝึกสอน หมายถึง ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงกำหนดให้นักศึกษาออกฝึกสอน เพื่อให้ นักศึกษาปฏิบัติงานทุกอย่าง ในหน้าที่ของครูพลศึกษาภายใต้การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง

นักศึกษาฝึกสอน หมายถึง นักศึกษาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2526

อาจารย์นิเทศก์ หมายถึง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่นิเทศการฝึกสอนวิชาพลศึกษา

อาจารย์พี่เลี้ยง หมายถึงอาจารย์ที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนที่นักศึกษาวิชาพลศึกษาไปฝึกสอน ซึ่งผู้บริหารมอบหมายให้ทำหน้าที่ เป็นผู้ดูแลนักศึกษาขณะที่นักศึกษาฝึกสอนอยู่ในโรงเรียน

โรงเรียนฝึกสอน หมายถึงโรงเรียนที่ภาควิชาพลศึกษามัธยม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้จัดส่งนักศึกษาวิชาพลศึกษาไปฝึกสอนมีจำนวน 35 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม
2. โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
3. โรงเรียนแจรงรอนวิทยา
4. โรงเรียนชิโนรส
5. โรงเรียนคานสาโรง
6. โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง
7. โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ
8. โรงเรียนทวีธาภิเศก
9. โรงเรียนนนทรีวิทยา
10. โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
11. โรงเรียนบางแคปานขำ
12. โรงเรียนเบญจมินทรีวิทยาลัย
13. โรงเรียนปากเกร็ด
14. โรงเรียนพรตพิทยพยัต
15. โรงเรียนมัธยมสาธิตรามคำแหง
16. โรงเรียนมัธยมวัดพระศรีมหาธาตุ
17. วิทยาลัยเทคนิคคอนเมือง
18. โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต

19. โรงเรียนวัดคาวคะนอง
20. โรงเรียนวัดกุสุมิตาราม
21. โรงเรียนวัดกวนนรทิศ
22. โรงเรียนวัดราชโอรส
23. โรงเรียนวัดสังเวช
24. โรงเรียนวัดหนองจอก
25. โรงเรียนศรีพิรุษา
26. โรงเรียนศรีอยุธยา
27. โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
28. โรงเรียนศึกษานารี
29. โรงเรียนสตรีรัตนบุรี
30. โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
31. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
32. โรงเรียนสายปัญญาในวังสิต
33. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
34. โรงเรียนสวนอนันต์
35. โรงเรียนอินทราภิรมย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย